

L'encant perdut del tripartit

JOAN TAPIA

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 27 de octubre del 2010

L'any 2003, Pasqual Maragall ja rebia bufetades, encara que aleshores el tripartit era gairebé obligat per higiene democràtica. L'alternança és la base del sistema i la llibertat es marceix quan un partit -el que sigui- controla un estat massa temps. Van ser 23 anys.

¿Les crítiques d'avui són més justes? Ho són perquè el mateix inventor (a l'ombra) de la fórmula del 2003, José Montilla, acaba de proclamar que l'experiència ha estat positiva però que no es repetirà encara que (difícil) el PSC, Esquerra i ICV conservin la majoria.

¿Què li ha passat al tripartit? El 2003 tenia tres fonaments: l'alternança, el denominador comú progressista i una visió no incompatible (a curt termini) de Catalunya i Espanya. Maragall predicava el federalisme asimètric. Carod era independentista, però demanava un nou Estatut. Set anys més tard ja hi ha hagut alternança i el seu balanç és discutible. El denominador comú segueix sent-hi encara que amb serioses dissonàncies. Però la deslegitimació principal és el cisma respecte de Catalunya i Espanya entre el PSC i ERC.

El 2006 ja va ser complicat. CiU va inocular en ERC el complex de culpa per tenir sexe amb un partit «espanyol». I el pacte final de l'Estatut entre Zapatero i Mas tenia dos objectius: que l'Estatut fos aprovat a Madrid (bé) i expulsar ERC del consens estatutari (malament). Va ser un error. Els dos protagonistes ho van pagar. El tripartit va ressuscitar perquè ERC no volia (com CiU el 2003) perdre el poder i perquè el PSC es va

rebel·lar a un PSOE que cremava per la gran coalició a Catalunya i els vots de CiU a Madrid.

Refer el tripartit el 2006, amb una ERC radicalitzada pel *no* a l'Estatut, tenia alt risc. La gestió és discutible. Vallès i Tura han fet més presons en 7 anys que Pujol en 23, però la imatge pública és negativa. Per errades de comunicació, segur. I perquè ha sorgit una incompatibilitat immediata entre el PSC i ERC respecte d'Espanya. Montilla no ha aconseguit que Zapatero -encara menys el Constitucional- avaluï el federalisme asimètric. I ERC ha passat de reclamar un nou Estatut (2003) a no votar-lo (2006) i a proposar un immediat referèndum d'independència (2010). Ha estat el refugi de Puigercós davant les acusacions de traïció d'un rar front ampli que anava des de Mas fins a Laporta i Carretero.

És gairebé impossible que governin junts un partit federalista (però que no gosa defensar l'asimetria a Madrid) i un altre que vol la independència per demà al matí. I que somia amb Kosovo. Per això té raó Montilla al dir que el tripartit no es repetirà. Però Mas sap que no és impossible. Perquè si malgrat tot el tripartit repetís majoria absoluta, s'hauria expressat un vot de càstig a l'opció de CiU.